

Leken er viktigst i barnehagen!

«Barnehagen skal gi barn mulighet for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter i trygge og samtidig utfordrende omgivelser» (Barnehagelovens §2)

Det er sterkt fokus på læring og aktiviteter som er skoleforberedende i barnehagesammenheng nå om dage.

I Bergseng Bondegårds-barnehages [Link: visjonsarbeide](#) står det følgende:

Vi ønsker å utvikle iboende interesse og respekt for livet.

Målet vi har med dette er Intellektuell utvikling, emosjonell vekst og grunnlag for livslang læring hos barna. Dette er visjon og mål i tråd med vårt hovedtema og satsningsområde.

Link: [Hovedtema](#) og Link: [Satsningsområde](#)

Vi trekker barna med i en prosess fylt av undring, gode opplevelser, medvirkning, erfaringer og læring tilpasset det enkelte barn.

Leken har en egenverdi i seg selv og står svært sterkt for at vår visjon og våre mål skal nås.

Barn uttrykker seg gjennom lek og leken har en svært sentral plass i barnehagehverdagen. Den foregår over alt, både inne og ute. Den er den viktigste kilden til glede, humor, trivsel og kunnskapstilegnelse i barnehagen. I leken er det barna som er ekspertene og de voksne medaktører.

Gjennom leken legges grunnlaget for sosiale ferdigheter og vennskap, språkutvikling og læring.

Det er viktig for oss å gi stort rom for lek og benytte oss av lek som den viktigste arena for kunnskapsoverføring.

Barna 1-3 år:

De yngste barna har stort behov for fysisk utfoldelse.

På dette alderstrinnet dominerer **parallell-leken**.

De sitter ved siden av hverandre og leker med like gjenstander, uten at de leker sammen.

De skaper egne leker som går på å herme og etterape hverandre. Latterkor, hylekor, bankekor, trampekor og andre ting i kor oppstår hele tiden, til barnas store glede og fryd.

Etteraping av de voksnes gjøremål benyttes i stor grad som arena for kunnskapsoverføring på dette alderstrinnet. Regler, takt og rytme, sang, dramatisering av historier og fortellinger, herme-leker og tilgang på opplevelser å etterape, benyttes av de voksne i stor grad.

Stimuleringen av lukte-smake-høre-føle og synssansen benyttes bevisst.

Barna 3-6 år:

Leken foregår i en «**late som verden**», her barna går inn og ut av ulike roller og tar andres perspektiver. **Rolleleken** gir form til tanker og følelser. Barna får muligheten til å utforske og bearbeide inntrykk og opplevelser via rolleleken.

I leksituasjoner inntar barna roller i leken fra hverdagsopplevelser i barnehagen som omsorgsmennesker som trøstere, trillehjelpere til vognene, sårsteller og plastrer, samleksituasjoner på lekeplassen som hjelper omkring dytting i huska, domphuske, på sykkel, påkledningssituasjoner, leker fra matlagingsituasjoner som bonde på åkeren, kokk, baker ol.,

Roller fra familiesituasjonene trekkes i tillegg inn som «mor, far og barn / søsken leken», butikkleken, reise på tur leken, reise på kafe leken, reise på besøk til besteforeldreleken, badelandleken osv. osv.

De eldste barna mestrer i økende grad også **regel-leker**.

Turtaking i leker som «Stiv heks», «Alle mine duer», «Hermegåsa», «Ta den ring og la den vandre» osv. samt ulike terningspill, blir i interessante og aktuelle på dette trinnet.

Rettferdighetssansen er stor og evnen til å vente på tur og klare å godta at de andre vinner over en trenes i takt med at konkurranseinstinktet stimuleres og kontrolleres.

Personalet i barnehagen har en unik mulighet til å komme tett inn på barna og bli godt kjent med deres personlighet via deltakelse i den frie leken. Vår rolle er å være tilstedeværende og engasjerte.

Vi kan støtte opp, inspirere og oppmuntre og gi leken trygge rammer.

Barnehagen skal gi barna mange gode opplevelser fra lek og vennskap.

Når du spør barna hva de har gjort i barnehagen, svarer de som regel: «lekt». I barnehagealder er leken den viktigste av alt!

Lekenhet og læring:

En av personalets viktigste oppgave i barnehagen er å gi leken nytt liv.

Samspeillet mellom barna og personalet i leken, skaper et lærerikt miljø for alle. Vi er bevisst på å være lekne og dele humor, glede og spontanitet. Vi respekterer barnas lek og vet når og hvordan vi skal delta.

Vi følger barnas initiativ og gir barna mulighet for å erfare og lære i eget tempo. Vi er bevisste på å opptre som gode rollemodeller og legger vekt på at læring skjer i møtet mellom mennesker.

Leken er så viktig for barna at hvis de voksne ser barn som ikke kan eller forstår lekens koder, må vi hjelpe til. Dette gjøres ved å tilføre leken nye elementer som at vi kommer med «brød» til «gjestene» og vi trenger noen til å hjelpe oss med å «dekke bordet» eller «stille babyen». På denne måten kommer flere med i leken og får viktige roller.

Vi kan begynne å leke med de som ikke helt kommer inn i eller med i leken. Vi voksne er populære lekekamerater og barna som står utenfor får på denne måten raskt flere å leke med.

Barn kan ofte oppfattes som egoistiske og ville eie lekene. De napper ofte tilbake leker de før lekte med, har liggende rett ved seg, uten å bruke, eller fikk plutselig lyst på fordi en annen svakere part tok den for å leke med. - «Den er min», sier de. Dette skyldes gjerne at de ikke tidligere så betydningen av leka før den fikk liv i et annet barns lek, eller at barnet faktisk vil være med og leke den samme leka men ikke har noe redskap for hvordan han skal få blitt med i leken. Her er personalet, som kjenner barnet, viktige tilstedeværende voksne for å hjelpe til og tolke hva som skjer.

Leken må få være fri. De voksne skal fungere som viktige med-og støttespillere i leken. Våre holdninger til leken må gjenspeiles i vår tilstedeværelse og omgang med barna.

Vi må ikke pedagogisere leken for mye men la barnet få være i leken på egne premisser og la leken være i barnet. Pedagogenes voksenrolle må være å gripe øyeblikkene sammen med barna og skape nysgjerrighet i de rette øyeblikkene for så å overføre vår kunnskap og våre ferdigheter som rollemodeller for barna, tilpasset barna.

Vi skal observere og hjelpe til hvis noen blir holdt utenfor eller har problemer med tilpasningen. Ser vi barn som ikke kan lekekodene, må vi hjelpe til da leken er livsnødvendig for barna!

Vi må ta barna og leken på alvor og gi tid og rom for den frie barndommen.

Med dette som mål, jobber vi mot at lekens status skal bli opphøyd, da leken er barnas viktigste aktivitet og læringsarena. Ser vi på dyreriket, er det forøvrig på samme måte her! Gjennom leken tilegner barna seg sosial kompetanse, grunnleggende grovmotoriske-og finmotoriske ferdigheter, intellektuell utvikling, emosjonell vekst og grunnlag for livslang læring. De sanser, oppdager og prøver ut ting for så å forstå viktige sammenhenger i livet. Dette er livsnødvendige gjøremål for små barn for å kunne utvikle eget selvbilde og egen personlighet.

Personalets bevissthet omkring å gi barna gode opplevelser, her tid for å undre seg sammen med barna over det levende livet, gode samtaler omkring hendelser i hverdagen i samspill med andre og undring over så mangt, er vår viktigste arena å nå vår visjon og vårt mål.

[Link: vårt visjonsarbeide](#)

I barnehagen går lek og læring hånd i hånd.

I Bergseng Bondegårds-barnehage ønsker vi at foreldrene og andre samarbeidspartnere skal forstå hvor mye læring av sosial kompetanse og kunnskap som ligger i leken. Vi ønsker at foreldrene skal spørre ved henting: - **«Hva har du lekt i dag?»**

Via implementering av Rammeplanens fagområder i vårt temaarbeid, tas barna med i en leiken og lærerik prosess her deres lekenhet og utforskertrang setter agenda for dagens kunnskapsoverføring. På denne lekne kunnskapsreisen leder barna an som eksperter på leken og de voksne følger med som medaktører og kunnskapsformidlere.

[Link: Årets temaer-Kyllingen og Geitkillingen, Årets temaer-Folungen](#)

[Link: Implementering av rammeplanens fagområder](#)